

Toimivallan delegoiminen koskien kirjaston määräaikaisten käyttökieltojen määräämistä

HYVA 04.10.2023 § 62

22/00.01.01.04/2021

Lisätiedot:

kirjastopalveluiden päällikkö Jaakko Tiinanen, puh. 050 505 6403
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Kauniaisten kaupungin hallintosääntö (voimassa 1.1.2023 alkaen) määrittelee eri toimijoiden toiminnan, toimivallan jaot ja tehtävät. Kauniaisten kaupungin hallintosääntö määrittelee 21 §, että hyvinvointivaliokunta toimii kaupungissa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä koordinoivana toimielimenä vastaten Kauniaisten kaupungin kulttuuri-, kirjasto-, nuoriso- ja liikuntapalveluista sekä kansalaisopistosta. Hallintosäännön 22 §:n mukaan toimielin voi siirtää sille hallintosäännössä määrättyä toimivaltaa edelleen alaiselleen viranhaltijalle. Valiokuntien alaisilleen viranhaltijoille siirtämä toimivalta kootaan valtuustokausittain tarkistettavaan päätökseen. Päätösvaltaa siirrettäessä tulee huomioida asiaan liittyvä lainsäädäntö sekä ao. toimialan organisaation mukainen päätäntävalta. Toimivallan siirtämistä tarkistetaan valtuustokauden aikana lainsäädännön muuttuessa tai tarvittaessa.

Voimassa oleva lainsäädäntö osoittaa kunnille eri määrän tehtäviä ja vastuita toimivallan ollessa myös osoitettuna kunnalle, ei viranhaltijoille. Kaikilta osin ei ole kuitenkaan tarkoituksenmukaista käsitellä operatiivisia hallinnollisiin päätöksiin liittyviä asioita valiokunnassa päätöksentekoa varten.

Kulttuuri- ja vapaa-aikavalioikunta on kokouksissaan 9.9.2021 § 7 ja 7.10.2021 § 18 siirtänyt toimivaltaansa edelleen seuraavasti:

Sivistystoimenjohtaja

- antaa kaupungin lausunnot, selvitykset ja vastineet operatiivisiin asioihin liittyen.

Kulttuuri- ja vapaa-aikapäällikkö

- päättää kiinteän ja irtaimen omaisuuden lyhytaikaisesta tai tilapäisestä vuokralle antamisesta tai luovuttamisesta ulkopuolisen käyttöön (tilat, laitteet, tarvikkeet, tms.) valiokuntien päättämien periaatteiden mukaisesti.
- päättää palveluista ja muista suoritteista perittävistä kertaluonteisista maksuista ja hinnoista (esim. myyntiartikkelit, pääsyliput, sarjaliput, leirimaksut) kaupunginvaltuuston vahvistaman kunkin kalenterivuoden talousarvion puitteissa.

Hyvinvointivaliokunta on kokouksessaan 30.8.2023 § 49 lisäksi päättänyt päätösvalan delegoinnista koskien tutkimuslupien myöntämistä.

Nyt esitetään tarkennettavaksi delegointi koskien yleisistä kirjastoista annetun lain (1492/2016) 15 §:ssä tarkoitettuja käyttökieltoja. Kunta voi asettaa kirjaston käyttäjän määräaikaiseen enintään 30 päivän kirjastokohtaiseen kirjaston käyttökieltoon, jos kirjaston toistuvasti ja olennaisesti aiheuttaa häiriötä kirjaston toiminnalle tai vaarantaa sen turvallisuutta taikka vahingoittaa kirjaston omaisuutta. Lisäksi Helmet-kirjastojen omatoimikäyttö säännöt mahdollistavat

1.11.2023 lukien kirjaston käyttäjän asettamisen lievempään enintään 30 päivän kestoiseen määräaikaiseen käyttökieltoon, joka rajautuu ainoastaan omatoimikäyttöön eikä rajoita mahdollisuutta asioida kirjastossa palveluaikoina.

Hallinnon suhteellisuusperiaatteen mukaisesti käyttökielto on viimesijainen vaihtoehto puuttua häiriökäyttäytymiseen, ja ensisijaisesti järjestyshäiriöt pyritään ratkaisemaan vuoropuhelulla, pyynnöillä ja kehotuksilla. Tämä on myös pääsääntöisesti onnistunut, ja käyttökieltojen tarve on ollut Kauniaisissa erittäin matala. Muiden pääkaupunkiseudun kaupunkien kokemukset kuitenkin osoittavat, että ajoittaista tarvetta niiden käytölle saattaa ilmetä. Etenkin nyt, kun omatoimikirjastoasointi avataan entistä nuoremmille lapsille, kasvaa todennäköisyys sille, että yksittäistapauksellista tarvetta käyttökieltojenkin käytölle ilmenisi.

Käyttökieltojen tehokkaan ja tarkoituksenmukaisen käytön kannalta on perusteltua, että päätösvalta niitä koskien on tarkoituksenmukaisella viranhaltijatasolla. Useimmissa kaupungeissa päätösvalta käyttökieltojen määräämiseen on delegoitu joko kunnan kirjastolaitosta johtavalle viranhaltijalle tai joillekin hänen alaisilleen viranhaltijoille. Kauniaisissa kunnan kirjastolaitosta johtavana viranhaltijana toimii kirjastopalveluiden päällikkö.

Sivistystoimenjohtaja Mikael Flemmich:

Hyvinvointivaliokunta vahvistaa toimivallan siirtämisen valiokunnalta viranhaltijoille seuraavasti:

Sivistystoimenjohtaja

- antaa kaupungin lausunnot, selvitykset ja vastineet operatiivisiin asioihin liittyen.

Kulttuuri- ja vapaa-aikapäällikkö

- päättää kiinteän ja irtaimen omaisuuden lyhytaikaisesta tai tilapäisestä vuokralle antamisesta tai luovuttamisesta ulkopuolisen käyttöön (tilat, laitteet, tarvikkeet, tms.) valiokuntien päättämien periaatteiden mukaisesti.
- päättää palveluista ja muista suoritteista perittävistä kertaluonteisista maksuista ja hinnoista (esim. myyntiartikkelit, pääsyliput, sarjaliput, leirimaksut) kaupunginvaltuuston vahvistaman kunkin kalenterivuoden talousarvion puitteissa.
- päättää tutkimusluvan myöntämisestä hyvinvointipalveluiden osalta tutkimuksen koskiessa useita tulosyksiköitä.

Kansalaisopiston rehtori

- päättää tutkimusluvan myöntämisestä tulosyksikkötasolla.

Kirjastopalveluiden päällikkö

- päättää tutkimusluvan myöntämisestä tulosyksikkötasolla.

- päättää yleisistä kirjastoista annetun lain (1492/2016) 15 §:ssä tarkoitetun määräaikaisen kirjaston käyttökiellon määrittämisestä sekä määräaikaisen omatoimikirjaston käyttökiellon määrittämisestä.

Kulttuuripalveluvastaava

- päättää tutkimusluvan myöntämisestä tulosyksikötasolla.

Liikuntapäällikkö

- päättää tutkimusluvan myöntämisestä tulosyksikötasolla.

Nuorisopalveluiden vastaava

- päättää tutkimusluvan myöntämisestä tulosyksikötasolla.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.